

zo spoedig mogelijk een delegatie van de illegaliteit naar haar toe te sturen. Het telegram luidde:

'Ik ben besloten een deputatie van vertegenwoordigers van de Grote Raad van Illegaliteit zo spoedig dit mogelijk is, uit te nodigen hierheen te komen om mij een overzicht te geven van de toestand, het aantal zowel als de personen aan de Raad overlatende. Wilt u, zodra contact zonder ongelukken mogelijk is, onverwijld dit aan de Raad Illegaliteit medelen met verzoek, reeds dadelijk gedachten te laten gaan over wie in aanmerking komt, opdat te zijner tijd snel gevolg kan worden gegeven aan uitnodiging. Indien dit plan onverhoopt niet te verwezenlijken, verzoek ik mededeling.'

Van Houten begaf zich met deze tekst ('een soort voorbericht voor een definitieve uitnodiging', schreven wij in deel 10 a) naar Somer, hoofd van het Bureau Inlichtingen te Eindhoven en deze zond toen een telegram naar bezet gebied dat in enkele opzichten niet onbelangrijk afweek van wat de koningin had gevraagd: het werd een definitieve uitnodiging, een uitnodiging voorts, niet om 'overzicht te geven van de toestand' maar om 'advies aan Hare Majesteit uit te brengen' (een bij uitstek politieke formulering) en een uitnodiging tenslotte welke Somer uit veiligheids-overwegingen beperkte tot 'hoogstens vijf personen'. De tekst die op 27 september uitging naar 'Grote Raad Illegaliteit', luidde aldus:

'U wordt verzocht, een deputatie uit Grote Raad hoogstens vijf personen te zenden naar Eindhoven . . . Doel deputatie: uitbrengen advies aan Hare Majesteit zodra daarvoor gelegenheid. Keuze deputatie aan u overgelaten.'

Somer had dit telegram aan twee geheime agenten toegezonden: aan Ausems die zich bij Jan Thijssen en aan Biallosterski die zich bij het hoofdkwartier van kolonel Koot bevond – het was het aan Biallosterski gerichte telegram dat op 29 september in de Contact-Commissie ter discussie werd gesteld. De commissie voorzag dat zich over de vraag aan welke personen de belangrijke taak te beurt zou vallen, advies uit te mogen brengen aan de koningin, een hevig touwtrekken zou ontwikkelen tussen de aangesloten organisaties en haar eerste reactie was, de zaak geheel in eigen hand te houden en de volgende dag reeds te beslissen hoe de delegatie zou worden samengesteld. Op 30 september bijeenkomend constateerde de commissie evenwel dat die opzet (Jan Meijer had er zich krachtig tegen verzet) niet kon worden gevolgd. 'Het telegram', aldus de notulen,

'is in bredere kring bekend geworden. Dit ontnemt aan de CC de mogelijkheid